

TEST IZ STATISTIKE (PRAKTIČNA MATEMATIKA)

DATUM: 17. 6. 2011

ČAS REŠEVANJA JE 90 MINUT.

1. (a) Kaj pravi centralni limitni izrek (CLI)? Za kakšne slučajne spremenljivke iz CLI izpeljemo Laplaceovo integralsko formulo?
- (b) Pošten kovanec vržemo n -krat. Naj slučajna spremenljivka S_n pomeni število metov, ko je padel grb. Izračunaj limiti

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P(S_n \leq \frac{n}{2}) \quad \text{in}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} P(S_n \leq \frac{n + \sqrt{n}}{2}).$$

Drugo limito zadošča izraziti kot določeni integral.

2. (a) Definiraj pojme: vzorčni modus, vzorčna mediana, vzorčno povprečje. Katero številsko karakteristiko populacije ocenjujejo?
- (b) Izračunaj vzorčni modus, vzorčno mediano in vzorčno povprečje za vzorec:

1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 4, 5.

3. (a) Naj bo slučajna spremenljivka X porazdeljena enakomerno na intervalu $[-a, a]$, kjer je $a > 0$ neznan parameter. Izračunaj prva dva njena začetna momenta z_1 in z_2 .
- (b) Katero cenilko za parameter a dobimo po metodi momentov? Izračunaj vrednost te cenilke v primeru vzorca: $-2, -1, -1, 1, 1, 2$.
4. (a) Naj bo slučajna spremenljivka na populaciji porazdeljena normalno $N(\mu, \sigma)$, kjer sta μ in σ neznan parameter. S katerim testom preskušamo hipotezo $H_0(\mu = \mu_0)$, kjer je μ_0 dano realno število? Kaj je testna statistika T ? Vse slučajne spremenljivke, ki se pojavijo v njeni definiciji, izrazi z vzorcem $(X_1, X_2, \dots, X_n)$.
- (b) Skiciraj graf gostote porazdelitve T in na njem v primeru dvostranskega testa označi kritično območje pri dani stopnji značilnosti $\alpha > 0$. Kakšno vrednost mora zavzeti testna statistika T na vzorcu, da hipotezo H_0 zavrnamo? Kaj je P -vrednost?